

دوم خرداد، کردستان و مناطق اهل سنت

جلال جلالی‌زاده

عضو حزب اتحاد ملت

در تاریخ کشورمان نهضت‌ها و جنبش‌های فراوانی ظهور کرده‌اند که هرچند موفقیتی مستمر نداشته‌اند، اما همیشه تکانه‌هایی که در جامعه ایجاد کرده‌اند منشأ خیرات و برکات زیادی در حیات ملت و جامعه شده‌اند که می‌تواند سرمایه و منبع فکری و معنوی مهمی برای حرکت آیندگان در تعیین اهداف و مقاصد در جهت آزادی و دموکراسی باشد. بدون شک هرچه دامنه آگاهی ملی و فرهنگی ملتی وسیع‌تر و عمیق‌تر شود و خود را در مقام مقایسه با دیگران یا کشورهای قدرتمند و متمسدن ببیند، با وجود موانع و مخالفت قدرت‌طلبان و انحصارگرایان، آگاهان و دانایان قوم با طرح مسائل و نقشه راه تلاش می‌کنند از موهبت‌های مختلف و نعمت‌هایی که دیگران از آنها برخوردارند متنعم شوند و از آزادی، عدالت، توسعه و حقوق شهروندی بهره‌مند شوند. در طول تاریخ هرجا فضا بسته بوده به سبب ناامنی و عدم پذیرش افکار و اندیشه‌های مترقی یا مغزها و سرمایه‌ها از کشور منتقل شده‌اند یا در گمنامی و سکوت اندیشه‌های خود را به گور برده‌اند، اما گاهی سبب

سخنگوی سپاه در گفت‌وگو با «شرق»:

کنگره ۴۰۰۰ شهید روحانی با حضور رئیس‌جمهور برگزار می‌شود

شرق؛ سردار شریف، سخنگوی سپاه، در گفت‌وگو با «شرق» از آماده‌شدن شرایط و مقدمات برای برگزاری کنگره چهار هزار شهید روحانی در قم خبر داد و گفت: سخنرانان این کنگره رئیس‌جمهور، فرمانده کل سپاه و مدیر حوزه‌های علمیه کشور خواهند بود. سردار سرتیپ دوم پاسدار رمضان شریف، سخنگوی سپاه و رئیس کمیته روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی کنگره شهدای روحانی، در این گفت‌وگو به تشریح اهداف این کنگره پرداخت و گفت: بعد از جنگ تحمیلی با توجه به کمبودهای به‌جامانده از دوران شاهنشاهی و لزوم ورود به عرصه جهاد سازندگی کمی از فرهنگ ایثار و شهادت دور ماندیم؛ درحالی‌که فرهنگ ایثار و شهادت که سراسر قابل احترام و امیدبخش است، باید در جامعه ترویج شود؛ بنابراین برنامه‌های فرهنگی را در فازهای مختلف اجرایی کردیم. برگزاری کنگره و یادواره شهدا در ایران اسلامی به موازات کاروان‌های راهیان نور و کارهای جهاد سازندگی در دستور کار قرار گرفت و نخستین کنگره شهدا نیز در شهر مقدس قم آغاز به کار کرد تا فرهنگ ایثار و شهادت زنده نگه داشته شود. او با اشاره به برگزاری یادواره و کنگره سرداران و شهدا در شهرستان‌ها و استان‌های مختلف

تلنگرهایی می‌شوند که اندیشمندان متعهد یا توده‌ها تلاش می‌کنند خود را از زیر بار این فشارها خلاص کرده و با همت و پشتکار خود سیستم حاکم را وادار به تمکین یا همراهی با مطالبات خود کنند. این سنت یا عرف در همه کشورهای جهان رایج و معمول بوده است، در بسیاری از کشورها به نتیجه هم رسیده و در سایه‌سار آن به زندگی مطلوبی دست یافته‌اند. در ایران نیز شاهد دو انقلاب و دو نهضت بوده‌ایم؛ انقلاب مشروطیت و انقلاب اسلامی و نهضت ملی شدن نفت و جنبش دوم خرداد که توضیح و تبیین علل و عوامل وقوع آنها و ناکامی آنها در رسیدن به اهداف نیاز به توضیحات بیشتری دارد که در اینجا فرصت پرداختن به آن نیست. موضوع مورد بحث، جنبش دوم خرداد در ایران و کردستان است که تجزیه و تحلیل استقبال و همراهی مردم با این جنبش در کردستان و مناطق اهل سنت حائز اهمیت است. اینکه چرا هم‌وطنان کرد و اهل سنت با این جنبش درحالی‌که آقای خاتمی را به خوبی نمی‌شناختند همراهی و حمایت کردند و در این حرکت ملی از سایر هم‌وطنان حتی زادگاه آقای خاتمی پیشی گرفتند؟ پاسخ‌دادن به آن مهم است. پس از پیروزی انقلاب متأسفانه به سبب ناآرامی‌های کردستان و بعد از آن جنگ تحمیلی، اوضاع سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در منطقه کردستان مناسب و قابل پذیرش نبود. پس از جنگ دولت سازندگی هم نتوانست رضایت مردم را به خود جلب کند و شکست ناشمی از توکلی

شاهد آن است. هرچند اهالی کردستان توکلی را نمی‌شناختند، اما در یک مبارزه منفی او را بر هاشمی ترجیح دادند. در دوم خرداد ۷۶ با وجود به‌کارگیری همه امکانات دولتی و فشارهای فراوان بر فعالان سیاسی و عدم امکانات مادی ستاد خاتمی مردم کردستان و اهل سنت در کل ایران یکپارچه و یکدست همراه با اکثر ملت در این جنبش که پرچمدار شعار ایران برای همه ایرانیان بود، به کاندیدای اصلاح‌طلبان رأی دادند تا شاهد تحقق شعارها و وعده‌ها و رسیدن به مطالبات خود باشند. آری، اهل سنت و اقوام ایرانی به خاطر رسیدن به استقلال و تحقق جمهوری اسلامی با جان و مال شرکت کردند، اما متأسفانه پس از مدتی دچار یک نوع سرخوردگی و افسردگی سیاسی شدند و در بین شروع یک مبارزه خشن و یک شیوه امن و معتدل که بدون ضرر، خطر و به گونه مسالمت‌آمیز و مدنی باشد، شیوه دوم را که از طریق قانون و صندوق‌های رأی بود، دومی را برگزیدند تا بتوانند نوستالژی عدم تحقق آرمان‌های انقلاب را در این حرکت مسالمت‌آمیز مجسم کنند. دوم خرداد با رأی اکثریت ملت محقق شد و همه اقشار و اصناف مختلف با شور و شوق زیاد وارد صحنه شدند و از دولت جدید حمایت کردند و تحت فضای فراهم‌شده، مخالفان اصلاحات دچار نوعی شوک شده و در تشکیل مجلس ششم نتوانستند آن‌گونه که لازم است کارشکنی کنند. اما اصلاح‌طلبان به سبب فشارهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و نفوذ بسیاری از افراد فرصت‌طلب و

منفعت‌طلب و احساس خطر مخالفان و نداشتن تشکیلات واحد و نیز عدم اهتمام به حامیان و رأی‌دهندگان یک سیر نزولی را در پیش گرفتند و در مقابل مخالفان به تدریج عقب‌نشینی را در پیش گرفتند. مشارکت‌ندادن اقوام و مذاهب در مدیریت‌ها و فراموش کردن وعده‌ها و شعارها به تدریج موجب دلسردی اهل سنت و کردها نسبت به اصلاح‌طلبان شد تا جایی که مولوی عبدالحمید، امام جمعه زاهدان که در چند دوره حامی جریان اصلاحات بود در انتخابات اخیر نظرش برگشت و از رئیسی حمایت کرد. هیچ‌کس منکر آثار مثبت و مفید اصلاحات در مناطق کردنشین و اهل سنت و بازکردن فضای سیاسی و اجتماعی در چنین موقعیتی نیست، اما در ضمن بیان محاسن و آثار مثبت اصلاحات لازم است به اقت‌ها، آسیب‌ها و تنگ‌نظری‌های متصدیان و متولیان آن نیز اشاره کرد. زیرا اگر امروز جلساتی برای بررسی علل و عوامل ناکامی این جنبش تشکیل می‌شود، می‌توان یکی از عواملش را عدم اهتمام اصلاح‌طلبان به اهل سنت دانست که در چند دوره آقای آنان عامل اصلی موفقیت کاندیدای اصلاح‌طلبان بود. بدون شک جنبش اصلاحات تأثیرات مثبت خود را در آگاهی و بیداری ایرانیان گذاشته و حضور جوانان چالاک و چابک در ادارات و نهادهای مختلف به ویژه در عرصه اطلاع‌رسانی چراغی بر فراز راه برای رسیدن به آینده روشن برای همه ایرانیان است.

رئیس کمیته روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی کنگره ملی چهار هزار شهید روحانی درباره دستاوردهای این کنگره سخن گفت و افزود: برای این شهدا از حوزه علمیه استعلام شده و حوزه نیز طلبه‌بودن و سطوح درسی آنها را اعلام کرده و بنیاد شهید نیز شهیدبودن این افراد را تأیید کرده است. در ۳۴ جلد کتاب به معرفی این شهدا پرداخته شده است. شریف برگزاری سلسله‌نشست‌های کنگره شهدای روحانی را اقدامی مؤثر در معرفی شهدای روحانی دانست و تصریح کرد: تولید سریال و فیلم سینمایی فاخر و ارائه چندین جلد کتاب فاخر می‌تواند تأثیر بسیاری داشته باشد؛ اما اصل برگزاری یادواره شهدای روحانی و استمرار آن، موضوع محوری و اصلی است. سردار شریف همچنین گفت: نمایشگاه دستاوردها و آثار شهدای روحانی نیز با حضور استان‌های مختلف کشور و برایی بیش از ۵۰ غرفه در مصالای شهر مقدس قم برپا شده است. او با بیان اینکه در کنگره شهدای روحانی تکریم و تجلیل از همه شهدای روحانی بدون توجه به گرایش‌ها و رویکردها مورد توجه قرار گرفته است، عنوان کرد: نمایندگان این کنگره در استان‌های مختلف در منازل شهدای روحانی حضور یافتند و به تجلیل از خانواده‌ها پرداختند. او خاطر‌نشان کرد: هم‌زمان با کنگره شهدای روحانی در قم، نشست ویدئوکنفرانسی با حضور خانواده‌های شهدا و به میزبانی حوزه‌های علمیه در استان‌های مختلف کشور برگزار می‌شود. او درباره سخنرانان هم گفت: رئیس‌جمهور، آیت‌الله علیرضا اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه و سردار حسین سلامی، فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سخنرانان اصلی این کنگره هستند و حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج صادق، نماینده ولی‌فقیه در سپاه نیز به ارائه گزارشی از دستاوردهای این کنگره خواهد پرداخت.

ادامه از صفحه اول

در حسرت دوم خردادی دیگر

اعمال این روش در ۲۵ سال گذشته فرازونشیب زیادی را در پی داشته و بعضاً جواب نداده است. چنان‌که در انتخابات‌های ۸۸ و ۹۲ تا ۹۶ شاهد مشارکت گسترده مردم که باز نوعی نه گشتن به جریان اصولگرا محسوب می‌شد، بوده‌ایم ولی در مواردی دیگر به‌ویژه در انتخابات اخیر ریاست‌جمهوری، اعمال این روش مردم را از حضور گسترده در یک رقابت واقعی بازداشته است. به‌عبارت‌دیگر توازن قوا در صحنه سیاسی کشور به نحوی شکل گرفت که خواسته جریان اصولگرا و بازگرداندن انتخابات به شیوه پیشین تا حد زیادی به نتیجه رسید، با این تفاوت که دیگر میزان مشارکت مردم با توجه به میزان جمعیت دارای حق رأی کشور مانند سال‌های اول پس از انقلاب نبود. هرچند برگزاری قریب به ۴۰ انتخابات پس از انقلاب به میزان زیادی به آشنایی مردم ایران به این بخش از حقوق‌شان یعنی برخورداری از حق انتخاب و داشتن نقش اصلی در تعیین سرنوشت خود منجر شده است؛ اما برنامه‌های توسعه‌ای اصلاح‌طلبان در داخل با موانع بسیاری مواجه شده و در خارج دیپلماسی ناکارآمد فرصت کم‌نظیری را برای دولت آمریکا فراهم آورد تا به مدد قطع‌نامه‌های شورای امنیت، سنگین‌ترین تحریم‌ها را علیه ایران برقرار کند. امروز همه ایرانیان با گوشت و پوست خود عوارض این تحریم‌ها از تورم فرابنده سال‌های اخیر تا خاموش‌شدن چراغ سرمایه‌گذاری در ایران و… را لمس کرده‌اند. محاسبات و برآوردهای موجود نشان می‌دهد طبقه متوسط ایرانی به‌تدریج در حال محدوددشدن است و ما اکنون با پدیده میلیون‌ها شاغل‌فقیر که پیش از این در تاریخ معاصر ایران سابقه نداشته، مواجه هستیم. در سایه اعمال همین سیاست‌های داخلی و خارجی است که با وجود تقویت برخی گروه‌ها، جامعه ایرانی ضعیف‌تر شده و به موازات آن قدرت تأثیرگذاری‌اش در انتخابات کم و انتخابات هم غیررقابتی شده است. با این وصف آیا ممکن است در آینده نزدیک دوم خرداد دیگری شکل بگیرد؟

اینجا کسی موفق نیست!

تندروهای افراطی نیز به دلیل صبر و آزاداندیشی یابینی که دارند، نتوان تحمل معترضان را ندارند و همه تلاششان آن است که هر معترضی را با برجسب‌زنی‌های مختلف (از غرب‌زده تا ننویلابر وال…) به‌سرعت به سمت خروج راهنمایی و هدایت کنند!

پاس‌کاری دوطرفه

گروه‌های خروج‌کننده (براندازان) و گروه‌های وفادار افراطی (تندروها) اکنون دو تیغه یک قیچی برای ازین‌بردن الزامات توسعه ایران هستند. تندروهای افراطی هم‌زمان فکر می‌کنند با بی‌اعتبارکردن رقبای سیاسی داخلی می‌توانند خود جانشین آنها شوند. به‌این‌ترتیب بر خلاف انتظار اولیه، تندروهای افراطی (وفاداران) با هم‌دستی کامل با براندازان (خروج‌کنندگان) بر تخریب هرکسی که اندک اعتبار اجتماعی دارد، درحال ازین‌بردن هرگونه سرمایه اجتماعی هستند؛ همان چیزی که برای توسعه یک الزام است.

ریمونندویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran